

Preek over Mattheüs 21: 1 - 11

Gemeente,

Het is toch iets om iedere keer weer opnieuw bij stil te staan: alle evangeliën zijn Paasverhalen. Het ene evangelie heeft een iets langere aanloop nodig dan het andere, maar ze komen alle vier voort uit de wens om het geloof in de opgestane Heer te verkondigen. Alle vier de evangeliën vertellen het verhaal van het lijden en sterven en van de opstanding van Jezus; alle vier. Ze hebben ook alle vier het verhaal van de intocht in Jeruzalem. Een paar kleine verschillen, maar die doen aan de kern van de zaak niks af; vanaf het moment van de intocht in Jeruzalem lopen we evangeliën nagenoeg parallel. En dat maakt de intocht zo boeiend.

Je snapt dat. Ik heb er met de kerst al eens op gewezen, dat er maar twee evangeliëschrijvers zijn, die het verhaal van de geboorte van Jezus de moeite waard vonden om op te schrijven. En ik heb ook verteld dat de onderlinge verschillen bijna niet overbrugbaar zijn. Twee evangelisten, Marcus en Johannes hebben in hun evangelie in het geheel geen aandacht besteed aan de geboorte van Jezus.

Dat ze dus wel alle vier dit verhaal hebben, is veelzeggend.

Het is een verhaal met twee gezichten, of als je het liever zo wil zeggen: een verhaal met grote tegenstellingen. Jezus rijdt de stad binnen op een ezel, een lastdier. Sommige mensen vragen zich af: waarom uitgerekend een ezel? En dan hoor je verklaringen als: ja het is een vervulling van een profetie uit Zacharia, of: het toont aan hoe nederig Jezus wel niet is. Maar ik denk dat het voor een belangrijk deel ook te maken heeft met zijn sociale status en die van zijn leerlingen. Een paard of een gouden koets zouden in de wereld van Jezus niet eens passen. Want het was voor de omstanders kennelijk geen enkele belemmering dat Hij op een ezel zat, en niet op een paard. Ze raken alsnog uitzinnig, en zingen de beroemde woorden uit Psalm 118: 'Gezegend Hij, die komt in de naam van de Heer.'

Het lastdier draagt een man met een zware last op zijn schouders. Hij weet dat Hij die joelende menigte niet serieus moet nemen. Al eerder in zijn leven hebben ze Hem koning willen maken, leider van het Joodse volk tegen de Romeinse overheersers. En ook toen heeft Hij heel duidelijk 'Nee' gezegd. En nu laat Hij het ook nog eens aan zijn volk zien: een ezel, meer zit er niet in; koningschap dus al helemaal niet. Juich maar, zing maar, maar bedenk daarbij tegelijkertijd dat jullie wel eens fors teleurgesteld zouden kunnen raken. En dat Ik daarbij net zo centraal zal staan als vandaag bij de vreugdevolle intocht.

Het lastdier draagt een man met een zware last op zijn schouders. Hij weet, dat Hij deze stad niet meer zal verlaten. Hij weet, dat Hij zich moet overgeven aan de onontkoombare consequenties van zijn geloof, van zijn roeping en van zijn daden. En Hij weet ook, dat als Hij zich terug zou trekken, om bijvoorbeeld zogenaamd nog voor zoveel mogelijk mensen nog zoveel mogelijk te betekenen, Hij eigenlijk capituleert voor de onmenselijke druk van de machthebbers.

Het lastdier draagt een man met een zware last op zijn schouders. Een man zonder wapens en zonder geweld. Een man die de last voelt van de liefde tot God in een wereld van regels en toezicht.

Leven in liefde en in ongebreidelde creativiteit, leven met een drive voor al Gods schepselen, leven in de vrijheid die God voor al zijn mensen gewild heeft – dat conflicteert te hard met de controledwang van het orthodoxe Jodendom, met de krampachtige pogingen van de mensheid in het algemeen om de dingen maar in hun greep te kunnen houden, met de wens

om andere mensen naar eigen beeld en gelijkenis om te vormen.

Het lastdier draagt een man die aan het begin van het einde staat. Terwijl Hij daar te midden van de jubelende menigte rijdt, hoort Hij alvast de scherpe ondervraging en de veroordelingen die op hem wachten.

Sommigen van ons herkennen de innerlijke tweestrijd: gaan we door omwille van alles wat ons lief en dierbaar is, of geven we op? Buigen wij voor de macht van het onrecht, of gaan we met een rechte rug desnoods onze ondergang tegemoet?

Iedereen moet wel iets herkennen van het conflict een mens Gods te zijn in een wereld die van die God helemaal niets lijkt te weten. Het conflict tussen vrijheid en openheid die nodig zijn om als kind van God in deze wereld te kunnen leven, en de harde, soms bijna onmenselijke eisen van de wereld om ons heen.

Jezus gaat zijn einde tegemoet, maar met opgeheven hoofde. Hij zwicht niet, Hij buigt niet, omdat Hij weet dat zijn roeping, zijn bedoeling en zijn daden rein en zuiver zijn. Gericht op Gods Koninkrijk – daar doen we alles voor.

In deze crisistijd lijken dit soort vragen niet zo relevant. We hebben het liever over de vraag, of dit virus van God komt ja of nee, en wat zijn bedoeling daarmee is. We kijken vanzelfsprekend meer naar de mogelijkheden om deze crisis met elkaar te overleven. En we zijn het er met elkaar wel over eens, dat deze crisis tot diepe reflectie kan leiden. Reflectie over de vraag, wat nu eigenlijk de essentie van ons leven is als alles ons uit de handen geslagen wordt. De vraag wat wij als mensen waard zijn, als nagenoeg al onze grondrechten ons tijdelijk ontnomen worden. De vraag, hoe het kan dat grote groepen in onze samenleving tot tweederangs burger verklaard zijn.

Maar vergis je niet. Dat zijn eigenlijk ook de vragen, zo denk ik, die Jezus hebben bezig gehouden. Valt de tegenstelling tussen Hem en de religieuze leiders van zijn tijd nog te overbruggen? Wat is de essentie van het bestaan van Jezus, als het hem onmogelijk wordt gemaakt om zijn taak te volbrengen? Wat is Hij waard, als hem al zijn rechten ontnomen worden? Wat, als Hij tot tweederangs burger wordt verklaard? Immers, als volbloed Jood wordt hij overgeleverd aan de Romeinse overheersers; dat is nog veel erger bijna, dan een tweederangs burger in het land Israël.

De intocht van Jezus in de stad Jeruzalem is in zijn leven een soort point of no return; er is geen weg terug, er is geen ontkomen aan.

Ik zou zo graag willen zeggen, dat de crisis waarin wij verkeren heel erg lijkt op de keuze die Jezus had: hij had ook terug kunnen gaan naar Nazaret bijvoorbeeld. Maar de verschillen tussen het leven van Jezus tijdens de intocht in Jeruzalem en ons leven in de crisis rond het coronavirus zijn te groot, om het simpelweg op elkaar te leggen. Wij kunnen niet kiezen voor of tegen een gang met het coronavirus in ons lijf; het overkomt ons of het overkomt ons niet.

Maar ondanks dat, denk ik dat we net als Jezus gedwongen worden om na te denken over de essentie van het leven: waar doen we het voor. Waarom zijn wij gemeente, waarom moet Ik dit lijden ondergaan? En die kernvragen van het bestaan, die verbinden ons met onze Heer en Heiland Jezus Christus. Het maakt niet uit waar het door komt, een corona crisis of de dreiging van een onwettig proces, maar deze vragen, deze vragen zijn voor een groot deel hetzelfde.

Onze roeping als gemeente, ons besef van afhankelijkheid, broosheid en kwetsbaarheid zijn

voor ons vandaag de vragen waarover we diep moeten nadenken. Voor Jezus waren die vragen anders; Hij moest nadenken over de vraag of Hij wel in staat was om zijn roeping te volgen en te volbrengen.

Ik ga stoppen. Wij zijn Jezus niet, en wij zullen niet zo gauw in de situatie komen, dat we moeten kiezen tussen onze roeping en onze overlevingsdrang. Maar het minste dat we naar aanleiding van dit verhaal kunnen doen, is ons opnieuw bewust te maken van die roeping, als mens, als gelovige, als lid van onze gemeente en als kind van de Allerhoogste, die uiteindelijk ook bij Jezus bewezen heeft, dat Hij nooit laat varen het werk van zijn handen. Ook bij de moeilijkste beslissingen over hoe nu verder, is Hij erbij. En laat ik er dit bij zeggen: zelfs als Jezus, of wijzelf, het gevoel hebben door God in de steek gelaten te zijn, dan zal later blijken dat dat gewoon niet waar is gebleken.

Het gaat in de evangeliën niet om een God die ons in de steek laat, evangeliën zijn allemaal paasverhalen, verhalen ten leven.

Amen.